

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Европско движење Северна Македонија
European Movement North Macedonia

ПРЕПОРАКИ

НАЦИОНАЛНА КОНВЕНЦИЈА ЗА ЕВРОПСКАТА УНИЈА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Работната група 2, 10-та Сесија – Социјална политика и вработување (Поглавје 19)
04.03.2022

„Предизвиците во вклучувањето на лицата со попреченост на пазарот на трудот: европски практики и национални можности“

1. Министерството за труд и социјална политика (МТСП) да ја разгледа можноста за поголема имплементација на правата за професионална рехабилитација на лицата со попреченост во националната легислатива - согласно европските искуства, односно со запазување на одредбите од Конвенцијата за правата на лицата со попреченост/хендикеп (КПЛХ).
2. Пред да се донесе Новото законско решение за вработување на лицата со попреченост МТСП да преземе иницијатива за спроведување на SWOT анализа за да се дефинираат предностите, слабите страни, можностите и заканите на актуелниот модел на вработување на лицата со попреченост (преку Заштитни друштва) *vis a vi* моделот на вработување со квоти и истите да бидат земени предвид. Во Нивиот закон кој предвидува квотен систем да се запази принципот на празна столица (во приватниот и јавниот сектор) согласно одредбите од Конвенцијата за правата на лицата со попреченост/хендикеп.
3. При подготовка на микро и макро економските стратегии, политики и буџети од страна на државата активно и во континуитет да бидат вклучени лицата со попреченост/хендикеп како и граѓанските организации кои нив ги застапуваат.
4. При подготовката на Законот за вработување на лица со попреченост (инвалидитет), МТСП да преземе иницијатива за подготовка на студија за условите на вработување (можностите) во локалните средини и проценка на имплементацискиот капацитет на стратегиите за инклузија на лицата со попреченост.
5. Новиот закон за вработување на лица со попреченост/хендикеп во делот за професионална рехабилитација да биде усогласен со стандардите на ЕУ и препораките на МОТ (принципите од договорот од 2011 година од КПЛХ).

SFPA
Slovak Foreign Policy Association

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Европско движење Северна Македонија
European Movement North Macedonia

6. За целосна примена на законските одредби МТСП да ја разгледа можноста за промени во системот на контрола (надзор) преку воведување на double check system: трудовиот инспекторат + независен трипартитен совет. АВРМ треба да се исклучи од системот на контрола (доколку дојде до промена на моделот на вработување), освен во надлежностите при активните мерки за вработување.
7. МТСП да ги следи препораките на Комитетот за правата на лицата со хендикеп (член 27 и член 5 од КПЛХ) при вработувањето на лицата со попреченост/хендикеп каде се наведува отстранување од заштитните друштва и специјализирано вработување со цел да се изменат и отстранат сите дискриминаторски закони и политики. Не се препорачуваат политики (законски решенија) кои бараат сертификати за утврдување дали лицата со попреченост се „погодни за вработување“ со кои се ограничува пристапот до одредени професии поради попреченост.
8. Во поглед на безбедност и заштита на здрвјето при работа за лицата со попреченост/хендикеп МТСП да ги следи препораките за КПЛХ гарантирајќи дека прашањата поврзани со здравјето и безбедноста на работата ќе ги вклучуваат и лицата со попреченост. Се препорачува креирање на универзален дизајн на мерки за здравје и безбедност, надополнет со обезбедување на индивидуализирана поддршка и соодветно обезбедување на општи и посебни мерки за заштита при работа.